

17.11.2025

Ohje: Juuret tiedossa – kasvua metsien ilmastoratkaisuista -hankehaku 17.11.2025 – 16.1.2026

1 Sisällys

Ohje: Juuret tiedossa – kasvua metsien ilmastoratkaisuista -hankehaku 17.11.2025 – 16.1.2026	1
2 Hankehaun tausta ja tavoitteet	2
3 Hakemuksen jättäminen ja tarvittavat liitteet	3
4 Lisätietoja	4
5 Hankehaun kuvaus	4
5.1 Valtakunnallisuus ja alueellisuus	6
5.2 Hakijat	7
5.3 Hankkeiden kohderyhmät	7
5.4 Hankehaussa edistettävät toimenpiteet	8
5.5 Avustuksen tavoitteet	8
5.6 Tavoitteen mittarit	9
5.7 Hankkeen toteutustapa ja vaikuttavuus	9
5.8 Hankehaussa avustettavat toimenpiteet	11
5.9 Hankkeiden viestintä ja raportointi	12
6 Yleinen hakuohje	14
6.1 Taustalla oleva lainsäädäntö	14
6.2 Yleiset edellytykset rahoittamiselle	15
6.3 Edellytykset hakijalle	16
6.4 Minkälaiseen toimintaan avustusta voi hakea?	16
6.4.1 Avustus taloudelliseen toimintaan	16
6.4.2 Avustus ei-taloudelliseen toimintaan	18
6.5 Yrityksille myönnettävään valtiontukeen liittyvät erityisehdot	18
6.5.1 Määritelmät	19
6.6 Avustuksen myöntäminen ja hyväksyttävät kustannukset	19
6.6.1 Valtiontuki taloudelliseen toimintaan	19
6.6.2 Valtionavustus muuhun kuin taloudelliseen toimintaan	21
6.7 Hakemusten julkisuus ja tietosuoja	21
6 Hakemusten arviointi	22

Liite 1. Hankesuunnitelma

Liite 2. Vaikuttavuuspolulle sijoittuminen

Liite 3. Tiedontarpeiden portaikko



**Juuret
tiedossa**
Kasvua metsien ilmastoratkaisuista

17.11.2025

2 Hankehaun tausta ja tavoitteet

Juuret tiedossa – kasvua metsien ilmastoratkaisuista -haku tukee Suomen hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista vuoteen 2035 mennessä vahvistamalla metsien kasvua ja hiilinieluja. Rahoitettavilla hankkeilla lisätään erityisesti metsänomistajien ja metsäalan toimijoiden tietopohjaa ja osaamista ilmastotoimien hyödyistä, metsien kasvun lisäämisestä ja toimien käytännön toteutuksesta. Informaatio-ohjauksen keinoin edistetään metsien kestävä, kannattavaa ja myös muita ympäristötavoitteita huomioivaa käyttöä sekä tuetaan kansallisten ilmasto- ja sopeutumistavoitteiden saavuttamista.

Teeman hankkeiden avustuksiin on varattu noin viisi miljoonaa euroa syksyn 2025 haussa. Tässä hankehaussa on tavoitteena rahoittaa yhteensä 15–20 hanketta. Valtakunnallinen avustushaku toteutetaan 17.11.2025–16.1.2026.

Valtionapuviranomaisena toimii Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) 31.12.2025 asti ja 1.1.2026 alkaen Lapin elinvoimakeskus. Taustaviranomaisen vaihtuminen ei vaikuta hakuprosessiin, sillä avustushakemuksia käsittelee koko hakuajan keskitetysti ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö (1.1.2026 alkaen Elinvoimakeskusten ilmastoyksikkö). Avustettavien hankkeiden toiminta-aika voi jatkua 30.10.2027 saakka.

Rahoitettavien hankkeiden valinta perustuu kokonaisharkintaan ja arviointiin hankkeen odotetusta vaikuttavuudesta määrärahan käytön tavoitteisiin pääsemiseksi sekä hankkeen kustannustehokkuuteen, laatuun ja toteuttamiskelpoisuuteen. Arviointikriteerit on kuvattu kohdassa 5.6 (Hakemusten arviointi).

Hankkeissa tuotettavien materiaalien ja julkaisujen pitää olla julkisesti kaikkien saatavilla. Hankkeita suunniteltaessa pitää huomioida muut aihepiiristä rahoitetut hankkeet ja välttää päällekkäistä toimintaa. Jo hankkeen suunnitteluvaiheessa on otettava mukaan relevantit sidosryhmät, kuten metsätalousyrittäjät sekä muut sektorin toimijat sekä uusien verkostojen luomiseksi myös uusia toimijoita metsäalan tiedon jakamiseksi. Hankesuunnitelmassa pitää huomioida maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet sekä osaamisen, koulutuksen ja neuvonnan kokonaisuudesta tehdyn selvityksen sisältö ja suositukset soveltuvilta osin.

Hankkeet voivat alkaa aikaisintaan 17.11.2025 ja niiden on päätyttävä viimeistään lokakuun 2027 lopussa. ELY-keskuksen ja 1.1.2026 jälkeen elinvoimakeskuksen rahoitusosuuden on oltava laskutettu ja raportoitu viimeistään 31.10.2027 mennessä, jollei rahoituspäätöksessä toisin mainita.

17.11.2025

Päätökset tehdään hakuajan päätyttyä ja niistä viestitään erikseen. ELY-keskus ja 1.1.2026 jälkeen elinvoimakeskus on yhteydessä hakijaan ennen päätöksentekoa, jos hakemuksen käsittely sitä edellyttää.

3 Hakemuksen jättäminen ja tarvittavat liitteet

Hakuaika on 17.11.2025–16.01.2026. Hakuajan päättymisen jälkeen tulleita hakemuksia ei käsitellä.

Hakemukset toimitetaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle 31.12.2025 saakka ja 1.1.2026 alkaen Lapin elinvoimakeskukselle. Rahoitusta haetaan täyttämällä sähköinen rahoitushakemuslomake Valtiokonttorin VA-hakujärjestelmässä osoitteessa [Haeavustuksia.fi](https://haeavustuksia.fi) ([linkki avautuu valtionavustusjärjestelmään](https://haeavustuksia.fi)).

Hakulomakkeen liitteinä toimitetaan tarkempi hankesuunnitelma, joka sisältää kuvauksen hankkeen tavoitteista ja toteutettavista toimenpiteistä, kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman, toteuttamisaikataulun, viestintäsuunnitelman sekä kohderyhmän ja hankkeen kohdealueen kuvauksen. Yhteisön allekirjoitusoikeudet on todennettava, jos hakija ei käytä sähköisessä asiointissa suomi.fi-valtuutusta ([linkki avautuu suomi.fi-sivustolle](https://suomi.fi-valtuutusta)).

Jos kyseessä on usean organisaation konsortiohakemus, hakemuksen jättää vain päähakija. Hakemukseen tulee merkitä suoritusluvan antaja, jonka suostumus hakemuksen jättämiseen tulee tarvittaessa olla todennettavissa.

Tämä tarkoittaa, että yhteishankkeessa vaaditaan hakemusvaiheessa:

- aiesopimus osapuolten välillä yhteystietoineen
- ennen avustuspäätöstä yhteistyösopimus, jonka kaikki toteuttajat allekirjoittavat.

Hakemuksen voi jättää suomeksi tai ruotsiksi. Hakemusta voi muokata hakujärjestelmässä hakuajan loppuun saakka.

Mahdollisten ristiriitaisuuksien ilmetessä suomenkielisellä hakuilmoituksella ja -ohjeilla on etusija tulkinnassa.

Hakemukseen liitetään PDF-tiedostoina:

- Hankesuunnitelma, enintään 10 sivua. Hakuilmoituksen liitteessä 1 on esitetty tarkemmat ohjeet hankesuunnitelman kirjoittamiseen.
- Hankkeen budjetti rahoituslähteineen. Budjettitaulukkoon merkitään kunkin toimijan osalta tieto siitä, ovatko he ALV-velvollisia sekä esitetään yleiskustannuskerroin. Yleiskustannuskerroin on ilmoitettava hakemuksessa toimijakohtaisesti ja sen laskentaperuste on toimitettava

17.11.2025

ELY-keskukselle ja 1.1.2026 jälkeen elinvoimakeskukselle pyydettyäessä. Budjetit tehdään kokonaiskustannusmallin mukaan. Jos toimijalla ei ole kokonaiskustannusmallia käytössä (ei laskennallisia kertoimia), sovelletaan lisäkustannusmallia. Lisäkustannuksilla tarkoitetaan projektista aiheutuvia välittömiä lisäkustannuksia.

- Jos kyseessä on useamman organisaation toteuttama hanke, pitää kaikkien konsortion jäsenten toimittaa hakemuksen liitteenä osapuolten allekirjoittama todistus hankkeeseen osallistumisesta tai vaihtoehtoisesti aiesopimus hankkeeseen osallistumisesta. Sopimus pohja voi olla vapaamuotoinen.

4 Lisätietoja

Hakuun liittyviä kysymyksiä voi esittää ensisijaisesti sähköpostitse osoitteeseen: ilmastoyksikko@ely-keskus.fi (31.12.2025 saakka) ja ilmastoyksikko@elinvoimakeskus.fi (1.1.2026 alkaen).

Vastaukset kysymyksiin julkaistaan ilmastoyksikön verkkosivustolla päivittyvässä dokumentissa.

Keskiviikkona 3.12.2025 kello 10.00–11.30 järjestetään hakuklinikka hakijoille. [Ilmoittaudu tilaisuuteen täältä \(linkki avautuu Webropol-ilmoittautumiseen\)](#)

5 Hankehaun kuvaus

Juuret tiedossa – kasvua metsien ilmastoratkaisuista -haku liittyy kansallisen hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseen vuoteen 2035 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää päästöjen vähentämistä ja hiilinielujen vahvistamista huomattavasti enemmän kuin alkuperäisen maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman ([MMM 2022, linkki avautuu valtioneuvoston julkaisusivustolle](#)) keinoin on saavutettavissa. Hallitusohjelman mukainen metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamisen toimenpidepaketti on valmisteltu keskeisiä toimijoita ja asiantuntijoita kuullen, maa- ja metsätalousministeriön sisäisenä toimeksiantona ([MMM 2025, linkki avautuu maa- ja metsätalousministeriön sivustolle](#)). Toimenpidepaketilla pyritään pitkäjänteisesti vahvistamaan metsien kasvua, hiilinieluja sekä -varastoja hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Alkava haku on osa kyseistä toimenpidepaketin toimeenpanoa. Haulla vahvistetaan kohderyhmien tietopohjaa metsien kasvua ja hiilinielujen vahvistamista lisäävien toimien taloudellisista ja muista hyödyistä ja käytännön soveltamisesta. Kohderyhmänä ovat erityisesti nykyiset ja tulevat metsänomistajat,

17.11.2025

mutta myös metsäalan toimijat ja sidosryhmät – kuten metsäalan yritykset, neuvojat ja verkostot – sekä päätöksentekijät ja esimerkiksi alaa opiskelevat.

Hankehaulla etsitään ratkaisuja, joilla lisätään kohderyhmien halukkuutta, osaamista ja kykyä toteuttaa metsien kasvua ja hiilinielua vahvistavia toimia. Samalla voidaan tukea metsien kestävää, kannattavaa ja monitavoitteista käyttöä sekä maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman, kansallisen ilmastomuutokseen sopeutumis suunnitelman 2030 ([MMM 2023, linkki avautuu valtioneuvoston julkaisusivustolle](#)) ja kansallisen metsästrategian 2035 tavoitteiden saavuttamista ([MMM 2023, linkki avautuu valtioneuvoston julkaisusivustolle](#)). Hankehakemukset, joilla edistetään samalla myös luonnon monimuotoisuutta ja vesiensuojelua, ovat erityisen toivottavia.

Hankerahoituksella vahvistetaan osaamista ja tietopohjaa sekä käytäntöön vientiä seuraavista aiheista:

- metsänuudistamisen nopeuttaminen hakkuun jälkeen
- metsätuhojen ennaltaehkäisy ja ilmastomuutokseen sopeutuminen
- puuston tiheämpänä kasvattaminen ja soveltuvilla kohteilla kiertoaikojen maltillinen pidentäminen
- tuhkalannoitus ja suometsien kokonaisvaltainen hoito
- metsänlannoituksen edistäminen kivennäismailla.

Jotta hankkeiden kohderyhmät toteuttaisivat metsien hiilinielua ja kasvua lisääviä toimia, tarvitaan vaikuttavia ja myös uudenlaisia tapoja välittää tietoa. Koska tiedon on tarkoitus siirtyä käytäntöön laajojen ja monimuotoisten kohderyhmien toimissa, tiedon jaon tapoihin sekä kohderyhmien tuntemukseen ja ymmärrykseen tarvitaan hankkeissa riittävästi osaamista ja voimavaroja.

Hankehaulla käynnistetään metsänhoitopäätösten ilmastokestävyttä edistäviä, selkeärajaista ja vaikuttavia informaatio-ohjaushankkeita. Hankkeisiin myönnetyllä valtionavustuksella pyritään saamaan liikkeelle yksityistä rahoitusta ja ohjataan toimintaa yksityismetsissä ilmastokestävämpien ja metsänhoidon suosituksiin nojaavien käytäntöjen nykyistä parempaan soveltamiseen. Hankekumppanuuksien halutaan tuottavan rohkeaa, uutta pohdintaa ja uudenlaisia tiedon jakamisen keinoja tai kehittävän edelleen metsäalalla tai muussa toimintaympäristössä hyväksi havaittuja informaatio-ohjauksen keinoja ja tapoja.

Hankkeessa on myös tärkeää, että hankkeiden toteuttamiseen löydetään monipuolisia kumppanuuksia: esimerkiksi tiedontuottajataho, metsää omistava julkinen taho ja koulutuksentarjoaja. Hankepartnereiksi toivotaan taho/tahoja, jolla on jo vahvaa alan osaamista ja tietoa koottuna, koska hankkeissa ei varsinaisesti tuoteta uutta tutkimustietoa. Hankerahoitusta ei kohdenneta tai myönnetä suuriin tutkimus- tai selvitystöihin, vaan hankkeiden tulisi keskittyä informaatio-ohjaukseen. Hankkeissa muotoillaan olemassa olevaa tietoa sopivaksi

17.11.2025

hankkeeseen valitulle kohderyhmälle tai -ryhmille ja pyritään löytämään sopivia, mahdollisesti uusia tiedonvälitystapoja tai -kanavia kohderyhmän tai -ryhmien tavoittamiseen ja kouluttamiseen.

Erityisesti haluamme rahoittaa hankkeita, joissa painotetaan seuraavaa:

Vaikuttavien toimien edistäminen ja uudet tavat tiedon välittämiseen

- Hankkeissa edistetään metsän kasvuun ja hiilinielujen vahvistamiseen vaikuttavia toimia kehittämällä uudenlaisia ja vaikuttavia menetelmiä tiedon jakamiseen nykyisille ja tuleville metsänomistajille, metsäalan toimijoille – kuten metsäalan yrittäjät, neuvojat, verkostot – sekä päätöksentekijöille, sidosryhmille ja esimerkiksi alaa opiskeleville. Tavoitteena on, että tieto siirtyy käytäntöön ja konkreettisiksi teoiksi.

Kohderyhmien monimuotoisuuden huomioiminen

- Hankkeissa tarvitaan osaamista ja resursseja erilaisten kohderyhmien tuntemukseen ja ymmärtämiseen. Tiedon jakamisen tapojen pitää olla kohderyhmille saavutettavia ja vaikuttavia.

Rohkeus, uutuusarvo ja kumppanuus

- Hankekumppanuuksilta toivotaan rohkeaa ajattelua ja uudenlaisia lähestymistapoja metsien kasvua ja hiilinieluja koskevan tiedon jakamiseen. Toisaalta myös muilta sektoreilta siirrettävät vaikuttavat toimintatavat tiedon ja/tai osaamisen edistämiseksi ovat kannatettavia. Hankkeilta toivotaan innovatiivisuutta ja kokeilunhalua.
- Hankkeiden toteutuksessa painotetaan monipuolisten ja eri alojen toimijoita yhdistävien kumppanuuksien muodostamista. Yhteistyö eri sektoreiden välillä vahvistaa hankkeiden vaikuttavuutta ja voi auttaa alkuun uudenlaisia kehittämisen verkostoja.

5.1 Valtakunnallisuus ja alueellisuus

Hankkeet voivat olla valtakunnallisia, jolloin toiminnalla haetaan laajempia, maakuntarajat ylittäviä, skaalautuvia ja valittuihin kohderyhmiin kohdistuvia vaikutuksia. Niissä tunnistetaan viestintään, neuvontaan tai koulutukseen liittyvien toimintamallien käyttäminen ja skaalautuvuus. Valtakunnallisten hankkeiden on osoitettava, miten hankkeissa tuotettu tieto on hyödynnettävissä eri alueilla. Valtakunnallisissa hankkeissa toimia toteutetaan pääsääntöisesti useamman maakunnan alueella, ja tyypillisesti ne ovat monen toimijan yhteistyössä toteutettavia hankkeita.

17.11.2025

Hankkeet voivat olla myös alueellisia. Alueellisuudella tarkoitetaan esimerkiksi maakunnan, vesistön valuma-alueen tai useamman kunnan alueella oleville hankkeen kohderyhmille suunnattuja hankkeita. Alueelliset hankkeet huomioivat erityisesti alueiden erityispiirteet sekä metsänhoidolliset tarpeet liittyen hankehaun toimenpiteisiin. Alueellisena hankkeena voidaan pitää myös hanketta, jonka tuotos on hankkeen jälkeen laajemmin käytettävissä; esimerkiksi, jos kehitetään toimintamalli, käytäntö tai koulutusmateriaali, joka on siirrettävissä ja hyödynnettävissä myös muiden alueiden, esimerkiksi kuntien käyttöön.

5.2 Hakijat

Avustusta voidaan myöntää julkis- tai yksityisoikeudellisille oikeushenkilöille, kuten:

- rekisteröidyille yhdistyksille
- kunnille ja kuntayhtymille
- oppilaitoksille
- yrityksille
- Suomen metsäkeskukselle (vain ei-taloudelliseen toimintaan)

Valtion virastot ja laitokset eivät voi saada valtionavustusta. Ne voivat osallistua hankkeisiin, jos niiden erityisosaamista tarvitaan hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi. Niille ei voida myöntää tässä haussa valtionavustusta eli niillä ei voi olla budjettia tässä haussa. Tarkemmat ohjeet hakijoille kohdassa 5.

5.3 Hankkeiden kohderyhmät

Hankkeiden pääkohderyhmänä ovat metsänomistajat. Rahoitushaun päätavoitteena on vahvistaa heidän osaamistaan metsien kasvua ja hiilensidontaa lisäävistä toimista. Yksittäisten metsänomistajien lisäksi hankkeissa voidaan kohdentaa toimia myös muille keskeisille ryhmille, kuten:

- julkisyhteisöt (esim. kunnat, seurakunnat)
- metsäalan toimijat ja ammattilaiset (esim. neuvontaorganisaatiot, metsäpalveluyrittäjät)
- yhteismetsät
- päättäjät, jotka tekevät metsiä koskevia ratkaisuja
- metsäalan opiskelijat.

17.11.2025

Kohderyhmien valinta perustuu niiden rooliin metsien käytössä ja hoidossa sekä mahdollisuuksiin vaikuttaa käytännön toimenpiteisiin. Hakemuksessa on perusteltava valittujen kohderyhmien merkitys hankkeen tavoitteiden kannalta.

Hankesuunnitelmassa pitää kuvata, miten valitut tiedonvälitys-, koulutus- tai neuvontatoimet on kohdennettu eri kohderyhmille ja miten niiden arvioidaan vaikuttavan kohderyhmien osaamiseen ja käytännön toimiin metsissä. Jo suunnitteluvaiheessa on huomioitava yhteiskehittäminen ja kohderyhmien osallistaminen. Hankkeiden vaikutukset voivat ulottua laajasti metsänomistajiin ja metsäalaan, ja tämä laajuus on tuotava esiin hakemuksessa. Lisäksi on tärkeää kuvata, miten hanke vahvistaa yhteistyötä eri sektoreiden – kuten yritysten, kuntien, tutkimuslaitosten ja järjestöjen – välillä ja hyödyntää niiden osaamista ja vuorovaikutusta.

5.4 Hankehaussa edistettävät toimenpiteet

Hakemuksesta on käytävä ilmi, mitä hankehaussa edistettäviä metsien ilmastotoimia hanke sisältää. Toimia voi olla yksi tai useampi, ja niiden valinta perustellaan hakemuksessa.

Hakemuksesta on käytävä ilmi ne välineet tai keinot, joita informaatio-ohjaukseen käytetään – esimerkiksi koulutus, viestintä, neuvonta, tuuppaus tai erilaisten kirjallisten tai digitaalisten aineistojen (esim. laskurit, oppaat, verkkokurssit, tarinakartat tai paikkatietomateriaalit) tuottaminen. Valinnat perustellaan hakemuksessa.

Hankkeet tukevat metsien kasvupaketin tämän haun tavoitteena olevien toimenpiteiden käytännön toteutusta. Näiden hankkeiden tuotokset ovat laajasti hyödynnettäviä ja skaalautuvia eri toimijaryhmien käyttöön.

5.5 Avustuksen tavoitteet

Haku tukee osaltaan kansallisen hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista vuoteen 2035 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää päästöjen vähentämistä ja hiilinielujen vahvistamista huomattavasti enemmän kuin alkuperäisen maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman keinoin on saavutettavissa.

Rahoitushaulla edistetään metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamisen toimenpidepaketin toimenpiteitä informaatio-ohjauksella.

17.11.2025

Informaatio-ohjauksella halutaan lisätä hankkeiden kohderyhmien halukkuutta, osaamista ja kykyä toteuttaa metsien kasvua ja hiilinieluja vahvistavia toimia. Samalla voidaan tukea metsien kestävää, kannattavaa ja monitavoitteista käyttöä sekä maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman, kansallisen ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelman 2030 ja kansallisen metsästrategian 2035 tavoitteiden saavuttamista. Hankkeissa edistettävillä toimilla voidaan samalla tukea myös luonnon monimuotoisuutta ja vesiensuojelua.

Rahoitushaulla edistetään alla olevia toimenpiteitä:

- metsänuudistamisen nopeuttaminen hakkuun jälkeen
- metsätuhojen ennaltaehkäisy ja ilmastomuutokseen sopeutuminen
- puuston tiheämpänä kasvattaminen ja soveltuvilla kohteilla kiertoaikojen maltillinen pidentäminen
- tuhkalannoitus ja suometsien kokonaisvaltainen hoito
- metsänlannoituksen edistäminen kivennäismailla.

5.6 Tavoitteen mittarit

Hanketoimijat esittävät perustellun arvion hankkeen vaikutuksista hankesuunnitelmassa. Hankehakemukseen kirjataan määrällisiä ja laadullisia tavoitteita hankkeelle.

Määrällisiä vaikutuksia kohderyhmiin voidaan mitata esimerkiksi arvioimalla:

- Tiedonjakotapahtumien, työpajojen ja/tai koulutusten määrä (paikan päällä, verkossa ja/tai hybridinä) (kpl)
- Kyseisiin tapahtumiin osallistuneiden henkilöiden määrä (kpl)
- Tietotuotteiden, julkaisujen, oppaiden jne. määrä (kpl)
- Informaatio-ohjaukseen käytettävien erilaisten menetelmien määrä (kpl) ja arvio monistettavuudesta esimerkiksi alueelta tai toimialalta toiselle
- Uusien verkostojen muodostuminen (pysyvät luodut verkostot) (kpl), henkilömäärät verkostoissa (kpl)

Lisäksi hankehakijat kuvaavat sanallisesti, laadullisesti arvioiden hankkeen tuottaman informaatio-ohjauksen odotettua vaikuttavuutta. Vaikuttavuusarvio kuvataan tilanteesta hankkeen aikana, kaksi vuotta hankkeen päättymisen jälkeen ja 10 vuotta hankkeen päättymisen jälkeen.

5.7 Hankkeen toteutustapa ja vaikuttavuus

17.11.2025

Haussa tavoitteena on edistää erityisesti maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden sekä metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamisen kannalta vaikuttavimpien toimien siirtymistä käytännön toimiksi hankkeissa tehtävin informaatio-ohjauksen keinoin.

Hakijoiden pitää hakemuksen vaikuttavuuskuvauksessa hyödyntää MEKA2.0-hankkeen synteesiraporttia ([Hynynen ym. 2024, linkki avautuu Luonnonvarakeskuksen julkaisupalveluun](#)) ja metsien kasvupaketin arvioita toimenpiteiden vaikuttavuudesta eri aikajänteillä. Lisäaineistojen hyödyntäminen on mahdollista. Tällainen on esimerkiksi ILMAVA-raportin ([Lehtonen ym. 2021, linkki avautuu Luonnonvarakeskuksen julkaisupalveluun](#)) kooste toimenpiteiden vaikuttavuudesta.

Arvioinnin tueksi suositellaan tutustumista muun muassa Metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamisen toimenpidepaketin seuraaviin kuviin:

- Kuva 3: Tarkasteltujen skenaarioiden vaikutus puuston tilavuuskasvuun ja hakkuukertymään (s. 31)
- Kuva 4: Tarkasteltujen skenaarioiden vaikutus puustoon ja maaperän hiilinieluun (s. 31)

Hankkeiden pitää sijoittua Hiilestä kiinni -kehittämishankkeiden vaikuttavuusarviointiraportissa (tutustu tämän hakuohjeen liitteeseen 2) esitetyn vaikuttavuuspolkumallin vaiheisiin 5–7 (eteneminen ja loppukiri). Hankkeen sijoittuminen vaikuttavuuspolulle ja perustelut valinnalle on kirjattava näkyviin hakemukseen.

Tämä hankerahoitus ei ole tarkoitettu varsinaisiin metsänhoitotoimiin liittyviin investointeihin. Mahdollinen pilotointi voi kuitenkin olla osana informaatio-ohjausta – esimerkiksi tiedon lisäämisen ja jalkauttamisen menetelmissä.

Hankehakemuksessa on tarpeen arvioida tuotetun informaatio-ohjauksen tiedon tasoa ja muotoa. Arvioinnissa voidaan hyödyntää esimerkiksi Toimeksi-hankkeessa tuotettua tiedontarpeiden portaikkoa (tutustu tämän hakuohjeen liitteeseen 3).

Hankehakemuksessa kuvataan, miten informaatio-ohjauksesta seuraavia toiminnan muutoksia arvioidaan kohderyhmässä tai kohderyhmissä. Muutoksia voi arvioida esim. seuraavilla tavoilla:

- Tiedon omaksuminen: ennen-jälkeen-kyselyt osaamisen tai asenteiden muutoksesta
 - Kuinka moni koki koulutuksen itselleen hyödyllisenä?
 - Kuinka moni osallistuja ilmoittaa muuttaneensa tai muuttavansa toimintatapojaan metsissä?
- Jos on muuttanut tai aikoo muuttaa toimintatapojaan, kuinka suurella pinta-alalla? (hehtaaria)

17.11.2025

- Jos on muuttanut tai aikoo muuttaa toimintatapojaan, kuinka monen vuoden sisällä? (vuotta)
- Mahdollinen pilotointi osana hankkeen informaatio-ohjausta (kpl)

5.8 Hankehaussa avustettavat toimenpiteet

Avustusta voidaan myöntää hankkeisiin, jotka edistävät yhtä tai useampaa haussa mainittua metsien kasvupaketin ja hiilinielujen vahvistamisen toimenpidettä (metsän uudistamisen nopeuttaminen hakkuun jälkeen, metsätuhojen ennaltaehkäisy ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen, tiheämpänä kasvattaminen ja soveltuvilla kohteilla kiertoaikojen maltillinen pidentäminen, tuhkalannoitus ja suometsien kokonaisvaltainen hoito, metsänlannoituksen edistäminen kivennäismailla).

Hankkeilta odotetaan tiedon lisäämistä ja osaamisen kehittämistä. Hankkeissa voidaan myös parantaa osaamista ja ymmärrystä mm. valuma-aluelähtöisestä vesienhallinnasta, maaperän hiilivarastoista ja luonnon monimuotoisuudesta sekä näiden merkityksestä metsien hiilivarastojen ja -nielujen vahvistamiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Hankkeiden tavoitteena on, että tieto siirtyy käytäntöön ja konkreettisiksi teoiksi. Hankkeet voivat olla sekä laajoja valtakunnallisia että alueellisia yhteistyöhankkeita.

Avustettavien hankkeiden esimerkituotoksia

Hankkeet voivat olla tiedon siirtoon ja viestintään liittyviä kampanjoita, joilla tehdään positiivisesti näkyväksi metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamisen keinoja metsänomistajille metsien kasvupaketissa linjattuja toimia tukien. Hankkeet voivat lisätä tarjolla olevaa tietoa metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamiseksi metsänomistajille ja heitä palveleville toimijoille, tuottaa päätöksenteon tueksi laskureita ja parantaa toimijoiden valmiuksia edistää metsien kasvua ja hiilinielujen vahvistamista. Hankkeet voivat kehittää myös metsätalouden laadunvalvonta- ja omavalvontakäytäntöjä.

Informaatio-ohjausta edistävien hankkeiden tavoitteena on tuottaa:

- Laajasti hyödynnettäviä toimintamalleja ja ratkaisuja, esim. hankkeissa kehitetään tutkimustietoon perustuvia, käytännönläheisiä toimintatapoja, jotka tukevat metsien kasvupaketin toimenpiteiden toteuttamista eri kohderyhmien keskuudessa (esim. metsänomistajat, neuvontaorganisaatiot, kuntatoimijat).
- Skaalautuvia ja monistettavia käytäntöjä, esim. informaatio-ohjauksen käytäntöjen pitää olla sovellettavissa eri alueilla ja olosuhteissa, ei vain

17.11.2025

paikallisesti. Tämä tarkoittaa esimerkiksi digitaalisia työkaluja, ohjeistuksia tai koulutusmateriaaleja, joita voidaan käyttää laajasti.

- Käytännön toimiksi siirtymistä tukevia ratkaisuja. Hankkeiden tuotokset auttavat siirtämään metsien kasvupaketin toimenpiteet suunnittelusta käytäntöön, esim.
 - viestintämateriaalit, jotka selkeyttävät toimenpiteiden hyötyjä
 - neuvonnan ja koulutuksen mallit, jotka tukevat metsänomistajia päätöksenteossa
 - tiedon jakamisen ja yhteistyön mekanismit eri toimijoiden välillä
- Vaikuttavuuden ja tiedon hyödyntämisen vahvistamista, esim.
 - Metsänhoidon toimenpiteiden ilmastovaikutuksia havainnollistavat visualisoinnit
 - Alueelliset neuvontakäytännöt, jotka voidaan ottaa käyttöön valtakunnallisesti
 - Metsänomistajille suunnatut päätöksenteon tukityökalut ja muu materiaali
 - Tiedonkeruun ja seurannan menetelmät, jotka tukevat vaikuttavuuden arviointia

Toimenpiteet, joita ei avusteta

- Uuden tiedon tuottamista, kuten tutkimusta, lukuun ottamatta hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeellisia selvityksiä tai muuta informaatio-ohjaukseen liittyvää uutta tietoa
- Konkreettiset organisaatioiden ja yritysten investoinnit tai metsienhoitotoimiin liittyvät investoinnit, kuten metsänkäsittelyn toimenpiteet ja niiden muuttaminen
- Toimijan lakisääteiset velvoitteet, kuten lupiin liittyvät velvoitteet
- Yritysten tavanomaisen liiketoiminnan avustaminen

5.9 Hankkeiden viestintä ja raportointi

Hankkeelta edellytetään viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelmaa osana hankesuunnitelmaa. Viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma tukee hankkeen tavoitteita, lisää sen vaikuttavuutta ja varmistaa tulosten leviämisen ja hyödyntämisen. Hankeviestinnän on oltava laajaa, hyvin kohdennettua ja usein toistuvaa. Suunnitelman pitää olla suhteessa hankkeen kokoon ja keston, mutta sen on sisällettävä ainakin seuraavat osa-alueet:

1. Tavoitteet

- Mitä viestinnällä ja vuorovaikutuksella halutaan saavuttaa?
 - Esimerkiksi: tunnettuuden lisääminen, sidosryhmien sitouttaminen, toimintatapojen muutos, tulosten käyttöönotto

17.11.2025

2. Kohderyhmät

- Ketkä ovat hankkeen keskeiset kohderyhmät ja sidosryhmät?
 - Miten heidät tavoitetaan ja miten heidän osallistumisensa varmistetaan?

3. Keinot ja kanavat

- Mitä viestintäkanavia ja -muotoja käytetään?
 - Esimerkiksi: verkkosivut, uutiskirjeet, sosiaalinen media, työpajat, podcastit, tapahtumat, visuaaliset materiaalit.
- Miten vuorovaikutus toteutetaan? (esim. yhteiskehittäminen, palautekanavat, osallistavat tilaisuudet)

4. Aikataulu ja vastuut

- Milloin viestintää tehdään ja kuka siitä vastaa?
 - Suunnitelmassa pitää näkyä viestinnän rytmitys hankkeen eri vaiheissa (esim. aloitus, välitulokset, päätös)

5. Vaikuttavuus ja arviointi

- Miten viestinnän ja vuorovaikutuksen onnistumista arvioidaan?
 - Esim. tavoitettavuus, osallistujamäärät, palaute, medianäkyvyys, tulosten käyttöönotto.

6. Jatkohyödyntäminen

- Miten hankkeen tulokset jäävät elämään hankkeen päätyttyä?
 - Esimerkiksi: materiaalien avoin saatavuus, osaamisen siirto, jatkohankkeet, verkostot.

Avustettavat hankkeet toimivat vuorovaikutuksessa muiden Juuret tiedossa - haussa avustusta saavien hankkeiden kanssa. Tähän luodaan yhteiset toimintatavat yhteistyössä rahoittajan kanssa.

Avustuspäätöksen mukaisesti avustuksen saaja on velvollinen raportoimaan hankkeen etenemisestä päätöksen mukana tulevan raportointiohjeen mukaisesti. Ensimmäinen hankeraportti toimitetaan vuoden 2025 lopussa ja toinen hankkeen päättyessä. Tuloksista ja avustuksen käytöstä raportoidaan hankkeen päättyttyä päätöksessä sovitun mukaisesti ja rahoittajalle toimitetaan loppuraportti hankkeen toiminnasta. Hankkeen tulosten ja tuotosten on lähtökohtaisesti oltava julkisia ja saatavilla hankkeen päättyttyä. Jo hankesuunnitelmassa kuvataan, miten julkinen saatavuus varmistetaan.

Ohjausryhmätyöskentely on kiinteä osa hankkeen toteutusta, kehittämistä ja vaikuttavuutta. Hankkeen toteuttajan pitää nimetä hankkeelle ohjausryhmä, jonka tehtävänä on tukea hankkeen toteutusta, seurata sen etenemistä ja tarjota

17.11.2025

asiantuntijanäkemystä hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi. Ohjausryhmään suositellaan kutsuttavaksi hankkeen kannalta keskeisiä sidosryhmiä ja asiantuntijoita sekä rahoittajan edustaja. Ryhmän kokoonpanon on tuettava hankkeen tavoitteita ja mahdollistaa monipuolinen näkökulmien vaihto.

Ohjausryhmätyöskentely korvaa tässä rahoitushaussa osan kirjallisesta raportoinnista, ja hankkeiden on sitouduttava aktiiviseen ohjausryhmätyöskentelyyn. Ohjausryhmien kokouksista tehdään muistio, joka liitetään osaksi hankkeen loppuraporttia.

6 Yleinen hakuohje

6.1 Taustalla oleva lainsäädäntö

Määrärahan käytön oikeudellinen perusta määritetään valtioneuvoston asetuksessa vuosina 2020–2027 maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteisiin myönnettävästä avustuksesta ja tähän tarkoitukseen osoitetusta määrärahasta (Valtioneuvoston asetus vuosina 2020–2027 maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteisiin myönnettävästä avustuksesta ja tähän tarkoitukseen osoitetusta määrärahasta, 5/2021 muutoksineen). Asetuksessa säädetään niistä perusteista ja menettelyistä, joita noudatetaan myönnettäessä avustusta maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteitä tukevien hankkeiden toteuttamiseen. ELY-keskus ja 1.1.2026 alkaen Elinvoimakeskus voi käyttää määrärahaa valtionavustuksiin. Valtionavustuksella tarkoitetaan tuenluonteista rahoitusta tietyn toiminnan tai hankkeen avustamiseksi. Julkisten hankintojen osalta noudatetaan Lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

Avustuksia myönnettäessä sekä niiden hallinnoinnissa sovelletaan lisäksi valtionavustuslakia (668/2001), komission asetusta (EU) N:o 651/2014, 17.6.2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti sekä komission asetusta (EU) 2022/2472, 14.12.2022, tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti.

Muita keskeisiä sovellettavia säädöksiä ovat:

- Hallintolaki (434/2003)
- Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003),
- Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksista (897/2009)
- Valtioneuvoston asetus Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista (1373/2018)

17.11.2025

- Laki elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta 531/2025
- Valtioneuvoston asetus elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta 935/2025.

Euroopan unioni (EU) ja Yhdistyneet kansakunnat (YK) ovat Venäjän Ukrainain kohdistaman hyökkäyssodan vuoksi asettaneet pakotteita Venäjälle ja Valko-Venäjälle sekä näihin sidoksissa oleville erikseen nimetyille ryhmille (yritykset, yksityishenkilöt, toimielimet). Valtionavustuksen saajan tulee avustettavassa hankkeessa ja toiminnassa noudattaa EU:n ja YK:n asettamia pakotemääräyksiä. Valtionavustuksen hakijan tulee vakuuttaa, etteivät Venäjän ja Valko-Venäjän vastaiset pakotteet koske sitä tai sen edunsaajapiiriä tai alihankkijoita. Hakijan tulee antaa pakotevakuutus asiointipalvelussa avustushakemuksen jättämisen yhteydessä.

6.2 Yleiset edellytykset rahoittamiselle

Valittaville hankkeille tehdään valtionavustuslain mukainen avustuspäätös. Avustusta voidaan myöntää sekä taloudelliseen toimintaan että muuhun kuin taloudelliseen toimintaan. Hakijan organisaatiomuoto ei määrittele sitä, onko kyseessä taloudellinen toiminta vai muu kuin taloudellinen toiminta.

Myönnettävässä tuessa sovelletaan MMM:n erityisavustusten vakioehtoja, jotka on nimetty tässä haussa ELY-keskuksen ja 1.1.2026 alkaen Elinvoimakeskuksen vakioehdoiksi.

Taloudellisella toiminnalla tarkoitetaan kaikkea toimintaa, jossa tavaroita ja palveluja tarjotaan markkinoilla. Valtionavustuksen myöntäminen ja määrärahan osoittaminen perustuvat kokonaisharkintaan ja arviointiin toiminnan tai hankkeen odotetusta vaikuttavuudesta määrärahan käytön tavoitteisiin pääsemiseksi sekä tuettavan hankkeen kustannustehokkuuteen, laatuun ja toteuttamiskelpoisuuteen.

Lisäksi edellytyksenä on, että hanketta koskevasta suunnitelmasta ilmenevät:

- a. toiminnan tai hankkeen vaikutus maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman tavoitteisiin;
- b. hankkeen taloudellinen ja muu yhteiskunnallinen merkitys;
- c. toimintaan tai hankkeeseen osallistuvien henkilöiden asiantuntemus ja muu hankkeen toteutuksen organisointi; sekä
- d. suunnitelma toiminnan tai hankkeen tulosten viemisestä käytäntöön.

Hanketta toteuttavalla organisaatiolla/organisaatioilla ja henkilöillä pitää olla rahoitettavaan hankkeeseen tai toimintaan liittyvää asiantuntemusta ja kokemusta. Myönnettävä rahoitus ei saa olla päällekkäistä muun julkisen rahoituksen kanssa.

17.11.2025

Hakijan pitää ilmoittaa hakemuksessa kaikki hankkeeseen suunnitellut rahoituslähteet.

6.3 Edellytykset hakijalle

Avustusta voidaan myöntää julkis- tai yksityisoikeudellisille oikeushenkilöille, kuten:

- rekisteröidyille yhdistyksille
- kunnille ja kuntayhtymille
- oppilaitoksille
- yrityksille
- Suomen metsäkeskukselle (vain ei-taloudelliseen toimintaan)

Valtion virastot ja laitokset eivät voi saada valtionavustusta. Ne voivat osallistua hankkeisiin, jos niiden erityisosaamista tarvitaan hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi. Niille ei voida myöntää tässä haussa valtionavustusta eli niillä ei voi olla budjettia tässä haussa.

Tukitasot ja tuen myöntämisen ehdot vaihtelevat hakijoittain. Hakijoiden on toivottavaa tehdä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa ja muodostaa hankekonsortioita. Tukitasoista tarkemmin varsinaisessa hakuohjeessa.

Hakijoita kannustetaan muodostamaan vähintään kahden toimijan konsortioita. Erityisen toivottavia ovat monitoimijaiset hankkeet, joissa on mukana sekä julkisen että yksityisen sektorin toimijoita. Eduksi katsotaan, jos konsortiot ovat monipuolisia ja luovat uudenlaisia verkostoja.

6.4 Minkälaiseen toimintaan avustusta voi hakea?

6.4.1 Avustus taloudelliseen toimintaan

Tukiehdot taloudelliseen toimintaan määräytyvät EU:n maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti. Hankkeen tyypistä riippuen sovelletaan eri artikloita (koskee artikloita: 47 artikla Tuki tietämyksenvaihtoa ja tiedotusta koskeviin toimiin metsätalousalalla ja 48 artikla Tuki metsätalousalan neuvontapalveluihin) / Maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetus (maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetus).

5.4.1.1 Maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen artikla 47 mukaiset ohjeet: Tuki tietämyksenvaihtoa ja tiedotusta koskeviin toimiin metsätalousalalla

17.11.2025

Tuki tietämyksenvaihtoon ja tiedotukseen metsätalousalalla

1. Tuen oikeusperusta ja yhteensopivuus

Tietämyksenvaihtoa ja tiedotusta koskeva tuki metsätalousalalla on sisämarkkinoille soveltuva SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti. Tuki vapautetaan ilmoitusvelvollisuudesta SEUT 108 artiklan 3 kohdan nojalla, mikäli se täyttää asetuksen I luvun ja kyseisen artiklan vaatimukset.

2. Tukikelpoiset toimenpiteet

Tukea voidaan myöntää seuraaviin toimiin:

- Koulutus ja taitojen kehittäminen (esim. kurssit, työpajat, valmennus)
- Esittelytoiminta ja tiedotustoimet

Esittelytoimintaan voidaan myöntää tukea myös asiaankuuluviin investointikustannuksiin.

5.4.1.2 Maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen artikla 48 mukaiset ohjeet: Tuki metsätalousalan neuvontapalveluihin

1. Tuen oikeusperusta

Tuki neuvontapalveluihin on sisämarkkinoille soveltuva SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti, ja se vapautetaan ilmoitusvelvollisuudesta SEUT 108 artiklan 3 kohdan nojalla, mikäli se täyttää asetuksen I luvun ja kyseisen artiklan vaatimukset.

2. Tuen sisältö ja rajaukset

- Tuki tulee tarjota palvelun muodossa, ei suorana maksuna yrityksille.
- Neuvontapalvelut eivät saa olla jatkuvaa tai säännöllistä toimintaa, eivätkä liittyä yrityksen toimintakustannuksiin.
- Neuvonnan tulee kattaa taloudelliset, ympäristöön liittyvät ja yhteiskunnalliset näkökohdat, ja perustua ajantasaiseen tutkimus- ja innovaatiotietoon.
- Neuvontaa voidaan antaa myös ryhmissä, kun se on perusteltua ja yksittäisten käyttäjien tilanne huomioidaan.

3. Sisällölliset vaatimukset

Neuvontajärjestelmän on katettava vähintään seuraavien säädösten täytäntöönpanoon liittyvät kysymykset:

- Luontodirektiivi (92/43/ETY)
- Vesipuitedirektiivi (2000/60/EY)
- Ilmanlaatudirektiivi (2008/50/EY)
- Lintudirektiivi (2009/147/EY)

17.11.2025

- Kasvinterveysasetus (EU) 2016/2031
- Kasvinsuojeluaineasetus (EY) 1107/2009, 55 artikla
- Kestävä kasvinsuojelu (2009/128/EY)

4. Neuvontapalvelujen tarjoajat

- Tarjoajilla on oltava pätevät resurssit, kuten koulutettu ja asiantunteva henkilöstö sekä kokemusta neuvonnasta.
- Neuvontatoiminnan on oltava luotettavaa ja puolueetonta, ilman eturistiriitoja.

Lisätietoja: [Valtiontuet \(linkki avautuu maa- ja metsätalousministeriön verkkosivulle\)](#)

6.4.2 Avustus ei-taloudelliseen toimintaan

Valtionavustusta voidaan myöntää muuhun kuin taloudelliseen toimintaan. Avustuksen osuus on enintään 90 % hyväksyttävistä kustannuksista. Suomen metsäkeskuksen osalta mahdollisesti myönnettävä avustus voi kattaa toiminnan tai hankkeen kustannukset kokonaisuudessaan.

6.5 Yrityksille myönnettävään valtiontukeen liittyvät erityisehdot

Tukea ei voida myöntää yrityksille, jotka ovat yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdan mukaisesti taloudellisissa vaikeuksissa, joka on mainittu maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 59 kohdassa. Hakijan tulee vakuuttaa hakemuksessaan, ettei se ole vaikeuksissa oleva yritys. Lisäksi ELY-keskukselle ja 1.1.2026 jälkeen elinvoimakeskukselle tulee antaa mahdollisuus tarkastaa asia yrityksen tilinpäätösasiakirjojen perusteella. Rahoitusta ei makseta yritykselle, jolle on annettu sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että rahoituksen saaja ei ole Euroopan Unionin tai YK:n asettamien taloudellisten pakotteiden kohteena. Hakijan tulee antaa valtionavustuksen hakijan vakuutus pakotteista ja liittää se hakemukseen. Vakuutuslomake on saatavilla Suomi.fi-verkkopalvelussa [valtionavustuksen hakijan vakuutus pakotteista, linkki avautuu Suomi.fi-verkkopalveluun.](#)

17.11.2025

5.5.1 Määritelmät

Pienillä ja keskisuurilla yrityksillä eli pk-yrityksillä tarkoitetaan yrityksiä, jotka täyttävät yleisen ja maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen liitteen I mukaiset perusteet. Yrityksen koon määrittelyyn vaikuttavat henkilöstömäärä, vuotuinen liikevaihto, tilikauden taseen loppusumma, sekä yrityksen riippumattomuus.

Oheinen käyttöopas auttaa yrityksen koon määrittelyssä:

- Euroopan komission PK-yritysten määrittelyyn tarkoitettu käyttöopas ([Euroopan unioni 2015, linkki avautuu Euroopan unionin julkaisujärjestelmään](#)).

6.6 Avustuksen myöntäminen ja hyväksyttävät kustannukset

Avustus myönnetään hakemuksen perusteella. Hyväksyttävät kustannukset määritellään tukimuodoittain.

Avustuksen hyväksyttäviin kustannuksiin sovelletaan maa- ja metsätalousministeriön erityisavustusten ehtoja vastaavia ehtoja: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja 1.1.2026 alkaen Lapin elinvoimakeskuksen erityisavustuksia koskevia ehtoja.

Konsortion jäsenille tehdään omat erilliset avustuspäätökset, mikäli se on tarpeen. ELY-keskuksen ja 1.1.2026 jälkeen Elinvoimakeskuksen maankäyttösektorin toimenpidekokonaisuudesta rahoitettaviin hankkeisiin osoittama rahoitusosuus on harkinnanvaraista. Rahoituspäätöksessä kerrotaan valtioapuviranomaisen rahoituksen määrä prosentteina hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista.

Jos hakijana toimii yritys tai jos konsortion osana on yritys, lue seuraava osio:

6.6.1 Valtiontuki taloudelliseen toimintaan

Avustusta voidaan myöntää taloudelliseen toimintaan (valtiontuki), silloin kun avustus on Euroopan unionin valtiontukisääntöjen mukainen. Hankehaussa valtionavustusta voidaan myöntää seuraaviin tukimuotoihin: tuki tietämyksenvaihtoa ja tiedotusta koskeviin toimiin metsätaloudsalalla tai tuki metsätalouden neuvontapalveluihin.

Hyväksyttävät kustannukset tukimuodoittain on esitelty alla.

17.11.2025

Hankkeiden valmistelusta aiheutuvat hyväksyttävät kustannukset ovat avustuskelpoisia sen jälkeen, kun avustushakemus on jätetty Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle (1.1.2026 jälkeen Lapin elinvoimakeskukselle). Tätä ennen syntyneitä kustannuksia ei voi lukea hankkeen kustannuksiksi eikä sen omarahoitusosuuteen. Ennen avustuspäätöksen antamista syntyneet kustannukset ovat kuitenkin hakijan omalla vastuulla, eikä niillä ole merkitystä hakemuksen hyväksymistä arvioitaessa.

Avustuksiin käytettävä määräraha on käytettävissä vuoden 2027 loppuun saakka. Käytännössä tämä tarkoittaa, että avustettavien hankkeiden loppuraportoinnin ja loppumaksatushakemusten tulee olla elinvoimakeskuksessa viimeistään 31.10.2027, jollei rahoituspäätöksessä toisin mainita. Hankkeille ei ole mahdollista saada jatkoaikaa.

Tuki tietämyksenvaihtoa ja tiedotusta koskeviin toimiin metsätalouselialla
(maalouden ryhmäpoikkeusasetus 47 artikla)

Tukikelpoiset kustannukset

Tukea voidaan myöntää seuraaviin kustannuksiin:

- 1 a) Toimen järjestämisestä ja toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset
- 1 b) Esittelyhankkeisiin liittyvät pienet investointikustannukset
- 1 c) Osallistujien matka-, majoitus- ja päivärahat

Huom: Käyttöpääoma ei ole tukikelpoinen kustannus.

Tukikelpoisuuden rajaukset

- Pienet investointikustannukset ovat tukikelpoisia vain siltä osin ja ajalta, kun ne liittyvät esittelyhankkeeseen. Poistokustannukset ovat tukikelpoisia vain hankkeen keston mukaisesti, yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan.

Tuen maksaminen ja toimien tarjoajat

Tukea ei saa maksaa suoraan edunsaajille, vaan se maksetaan toimien tarjoajalle. Toimien tarjoajilla on oltava asianmukaiset valmiudet ja pätevä henkilöstö, jolle tarjotaan säännöllistä koulutusta.

Tukitaso

- Tuki voi kattaa enintään 100 % tukikelpoisista kustannuksista.

Tuki metsätalouselalan neuvontapalveluihin (maalouden ryhmäpoikkeusasetus 48 artikla)

Tuki myönnetään tuetun palvelun muodossa. Neuvontapalvelun tarjoajan tulee olla puolueeton ja vailla eturistiriitoja.

17.11.2025

Tuki saa olla enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista ja enintään 200 000 euroa yritystä kohden kolmen vuoden aikana, tämä koskeen neuvontaan osallistuvia yrityksiä, ei järjestävää tahoa.

Mikäli hakijana tai konsortion jäsenenä on toimija, joka ei harjoita taloudellista toimintaa (esimerkiksi, yleishyödyllinen yhdistys, kunta tai maakuntien liitto) lue seuraava osio:

6.6.2 Valtionavustus muuhun kuin taloudelliseen toimintaan

Jos avustusta myönnetään ei-taloudelliseen toimintaan, sovelletaan niitä samanmuotoisena kuin Maa- ja metsätalousministeriön erityisavustusten vakioehdot.

Hankkeen kustannusten pitää olla kohtuullisia. Hakemuksessa esitetään kustannusarvio kululajeittain: henkilöstökustannukset, matkakulut, materiaalikustannukset, ostopalvelut, yleiskustannukset, muut kustannukset. Hyväksyttäviä henkilökuluja ovat palkkakulut, lakisääteiset henkilösivukulut, hankkeelle tehdystä työstä ansaittu loma-ajan palkka ja lomaraha sekä palkallisten poissaolojen palkat. Tilintarkastus voidaan hyväksyä hankkeen kuluksi osana muita kustannuksia.

Todellisiin kustannuksiin perustuvassa mallissa kaikki kulut esitetään ja avataan kustannusarviossa.

Hankesuunnitelman toimeenpano on lähtökohta kulujen syntymiselle. Mahdolliset merkittävät muutokset suunnitelmaan (esim. ulkomaanmatkat) on perusteltava ja hyväksyttävä etukäteen ohjausryhmissä. Hankehenkilöstön hankkeen kannalta perustellut kotimaan matkakulut voidaan laskuttaa valtion matkustussäännön mukaisesti.

Avustus maksetaan toteutuneita kuluja vastaan. Maksatusta haettaessa tulee esittää tositteet muodostuneista kuluista. Käytännössä hankkeen toteuttaja kattaa ensin itse toteutuksesta syntyneet kulut, ja saa ne maksatushakemukseen perustuen tukiprosentin mukaisesti takaisin jälkikäteen.

6.7 Hakemusten julkisuus ja tietosuoja

Hakemus liitteineen on lähtökohtaisesti julkinen asiakirja. Julkisuus perustuu lakiin viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999). Hakijan tulee eritellä mahdolliset salassa pidettävät osiot ja yksilöidä niiden salausperuste. ELY-

17.11.2025

keskusten 1.1.2026 alkaen elinvoimakeskusten toiminnassa noudatetaan tietosuojalainsäädäntöä.

ELY-keskuksen, myöhemmin 1.1.2026 Lapin elinvoimakeskuksen, käyttämän valtionkonttorin VA- järjestelmän sähköisen hakujärjestelmän henkilörekisteriä koskeva tietosuojaseloste löytyy täältä:

[Hakujärjestelmän henkilörekisteriä koskeva tietosuojaseloste \(linkki avautuu haeavustuksia.fi-sivustolle\)](#)

[ELY-keskusten tietosuojaseloste \(linkki avautuu ELY-keskusten sivustolle\)](#)

7

Hakemusten arviointi

Tässä haussa edistetään metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamisen toimenpidepaketin seuraavien toimenpiteiden tiedon siirtoa ja jalkauttamista sekä muuta niihin liittyvää informaatio-ohjausta:

- metsänuudistamisen nopeuttaminen hakkuun jälkeen
- metsätuhojen ennaltaehkäisy ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- puuston tiheämpänä kasvattaminen ja soveltuvilla kohteilla kiertoaikojen maltillinen pidentäminen
- tuhkalannoitus ja suometsien kokonaisvaltainen hoito
- metsänlannoituksen edistäminen kivennäismailla.

Hankkeiden pitää olla linjassa valtioneuvoston asetuksen 5/2021 kanssa (38 ja 68). Hankkeiden pitää toteuttaa maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman tavoitteita, tukea suunnitelman toimenpiteiden toimeenpanoa ja jalkauttamista päästöjen vähentämiseksi, hiilinielujen ja -varastojen vahvistamiseksi sekä ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi maankäyttösektorilla.

Avustukset ovat harkinnanvaraisia ja ne myönnetään valtion talousarviossa maankäyttösektorin ilmastopolitiikkaan momentille 30.40.22 (luonnonvara- ja biotalouden edistäminen) osoitettujen määrärahojen puitteissa.

Hankkeilla tavoitellaan pitkäkestoisia vaikutuksia metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamiseksi. Arvioinnissa huomioidaan myös alueelliset erityispiirteet. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (1.1.2026 jälkeen Lapin elinvoimakeskus) arvioi saapuneet hakemukset yhteistyössä muiden asianomaisten ELY-keskusten sekä valtakunnallisen arviointiryhmän kanssa. Valtionapuviranomaisella on oikeus pyytää päätöksentekoon tarvittavaa selvitystä ja lisätietoja.

17.11.2025

Valtionavustuksen myöntäminen ja määrärahan osoittaminen perustuvat kokonaisharkintaan ja arviointiin toiminnan tai hankkeen odotetusta vaikuttavuudesta määrärahan käytön tavoitteisiin pääsemiseksi sekä tuettavan hankkeen kustannustehokkuuteen, laatuun ja toteuttamiskelpoisuuteen (VNA 5/2021, 5§).

Arvioinnissa käytetään alla olevia kriteerejä ja numeerinen arvio annetaan välillä 1–5, jossa 5 on paras arvosana. Kohdasta 1 "Vaikuttavuus suhteessa tavoitteisiin" hanke voi myös saada arvosanan 0. Tällöin hanketta ei enää arvioida muiden kriteerien osalta ja se jää rahoittamatta. Kohdassa 6 "Hankkeen sijoittuminen vaikuttavuuspolulle" arviointi on hyväksytty/hylätty ja kohtaa 7 "Kestävän kehityksen periaatteiden edistäminen kestävyiden eri osa-alueet huomioiden" arvioidaan sanallisesti. Kohdat 6 "Hankkeen sijoittuminen vaikuttavuuspolulle" ja 7 "Kestävän kehityksen periaatteiden edistäminen kestävyiden eri osa-alueet huomioiden" eivät vaikuta pisteytykseen, mutta mikäli kohdan 6 "Hankkeen sijoittuminen vaikuttavuuspolulle" arvioinnista tulee "hylätty", hanketta ei rahoiteta. Kriteereitä painotetaan arvioinnissa kriteerin otsikossa ilmoitetun osuuden mukaisesti. Arvioinnissa käytettävät kriteerit ovat:

1. Vaikuttavuus suhteessa metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamisen toimenpidepaketin tavoitteisiin, muihin ilmastopolitiikan maankäyttösektoria koskeviin tavoitteisiin sekä Suomen hiilineutraaliustavoitteeseen (arviointiasteikko 0–5) (25 %)

Arvosanaa annettaessa otetaan huomioon, kuinka hanke

- edistää metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamisen toimenpidepaketin tätä hankehakua koskevia tavoitteita,
- edistää maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman ja kansallisen ilmastomuutokseen sopeutumisen suunnitelman tavoitteiden toteuttamista ja toimenpiteiden jalkautumista
- toteuttaa määrärahan käytön tavoitteita (VNA 5/2021, 3§) eli
 - i. ylläpitää ja vahvistaa maankäyttösektorin hiilinieluja ja -varastoja lyhyellä ja pitkällä aikavälillä
 - ii. vähentää kasvihuonekaasujen päästöjä maankäyttösektorilla
 - iii. edistää metsätalouden sopeutumista ilmastomuutokseen sekä/tai
 - iv. tuottaa informaatio-ohjausta metsien ilmastotoimien edistämiseksi.
- toteuttaa kansallisen metsästrategian tavoitteita.

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm. siihen, miten selkeästi ja seurattavasti hankkeen vaikutukset ja vaikuttavuus on esitetty. Lisäksi kannustetaan hankkeisiin, joissa vahvistetaan samanaikaisesti ilmastomuutoksen hillinnän sekä ilmastomuutokseen sopeutumisen tavoitteiden toteuttamista. Usean tavoitteen yhtäaikaista edistämistä ei kuitenkaan ole arvioinnissa ensisijainen kriteeri vaan metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamisen toimenpidepaketin tätä hankehakua

17.11.2025

koskevat tavoitteet, eli osioista voi saada täydet pisteet myös yhden tavoitteen erittäin vaikuttavalla edistämällä. Mikäli hanke saa vaikuttavuusarvioinnissa nollan, ei hanketta arvioida enää muiden kriteerien osalta.

2. Hankkeen kustannustehokkuus, laatu ja toteuttamiskelpoisuus (arviointiasteikko 1–5) (25 %)

Hankkeen toteuttamiskelpoisuutta ja laatua arvioitaessa kiinnitetään huomiota mm. hankkeen tavoitteiden selkeyteen sekä siihen, päästäänkö hankesuunnitelmalla asetettuihin tavoitteisiin. Lisäksi huomioidaan ovatko valitut menetelmät ja lähestymistavat vakuuttavia ja tehokkaita, hankesuunnitelma ja budjetti realistisia, tuottaako hanke tulokset kustannustehokkaasti, ja miten tehokkaita ja soveltuvia suunnitellut toimenpiteet ovat vaikuttavuuden aikaansaamiseksi.

Lisäksi arvioidaan, kuinka hankkeessa on hyödynnetty uudenlaisia lähestymistapoja metsien kasvua ja hiilinielujen vahvistamista koskevan tiedon jakamiseen sekä innovatiivisuutta ja kokeilunhalua. Samalla myös olemassa olevan, hyväksi havaitun materiaalin käyttö tai päivittäminen on mahdollista, ja aiemmin tuotetun materiaalin käyttöä arvioidaan erityisesti kustannustehokkuuden näkökulmasta.

Arvioinnissa tarkastellaan, kuinka hyvin esitetyt informaatio-ohjauksen toimet vastaavat hankkeessa valitun kohderyhmän tai kohderyhmien tarpeisiin suhteessa hankkeen tavoitteisiin. Huomioon otetaan toimien perustelut, kohderyhmän ominaisuudet sekä toimien vaikuttavuus ja toteutettavuus kyseisessä ryhmässä.

Lisäksi alueellisten hankkeiden osalta arvioidaan kykyä huomioida alueiden erityispiirteet sekä metsänhoidolliset tarpeet liittyen hankehaun toimenpiteisiin.

3. Hakijan asiantuntemus ja perehtyminen aihepiiriin (arviointiasteikko 1–5) (15 %)

Määrärahan käyttötarkoitusta toteuttavilla henkilöillä tulee olla rahoitettavaan toimintaan tai hankkeeseen liittyvää asiantuntemusta ja kokemusta. Arvosanaa annettaessa huomioidaan hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ja hakemuksessa nimettyjen henkilöiden asiantuntemus ja perehtyminen aihepiiriin. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm. siihen, onko hakijalla tarvittava kyvykyys ja kompetenssi suunnitellun hankkeen toteuttamiseen, johtamiseen sekä vuorovaikutuksen toteuttamiseen. Vähintään yhdellä konsortion osapuolella pitää olla riittävää metsäalan osaamista liittyen haun tavoitteisiin.

4. Hankkeen toteutuksen organisointi (arviointiasteikko 1–5) (15 %)

17.11.2025

Arvosanaa annettaessa huomioidaan hanketta toteuttavien tahojen rooli haun aihepiiriin liittyen sekä metsäsektorilla. Hankehaussa yhtenä tavoitteena on muodostaa monipuolisia kumppanuuksia hanketoimijoiden välille. Hakijoiksi toivotaan tahoja, jotka toimivat jo läheisesti metsäsektorin toimijoiden kanssa yhteistyössä ja pystyvät jalkauttamaan hankkeiden tuloksia tehokkaasti valitulle kohderyhmälle sekä tahoja, jotka voivat tuoda uudenlaista osaamista tai näkökulmia metsäalan informaatio-ohjaukseen.

Kumppanuuksien tai konsortioiden osalta huomiota kiinnitetään konsortion tarkoituksenmukaisuuteen, monipuolisuuteen ja toimivuuteen. Arvioinnissa huomiota kiinnitetään myös mm. siihen, kuinka hyvin toimijat ovat sitoutuneet hankkeen toteuttamiseen, onko partnereiden osaaminen toisiaan täydentävää, onko konsortion kaikilla osallistujilla selkeä rooli ja tarvittavat resurssit (esim. omarahoitusosuuden varmuus) toteuttaa vastuualueensa ja ovatko hankkeen hallinta, organisaatio ja johtaminen tarkoituksenmukaisia.

Lisäksi huomioidaan, onko keskeiset toimijat otettu mukaan hankkeen valmisteluun ja toteuttamiseen, ja kuinka soveltuvia yhteistyömuodot ovat sekä kuinka hyödynnetään aiempia yhteistyöverkostoja sekä tuodaan uusia toimijoita mukaan verkostoihin.

5. Hankkeen tulosten käyttökelpoisuus, monistettavuus ja laajennettavuus (arviointiasteikko 1–5) (20 %)

Arvioidaan hankkeen konkreettisten lopputuotosten laatua ja sitä, kuinka uskottavasti ja konkreettisesti hanke osoittaa hyötyjen toteutumisen sekä tulosten soveltamismahdollisuudet muualla. Erityisesti tarkastellaan, miten hankkeen tulokset tukevat tämän haun tavoitteena olevien toimien viemistä käytäntöön ja juurtumista osaksi laajempaa toimintaa hankkeen päättymisen jälkeen. Valtavirtaistamisen osalta arvioidaan, miten hanke varmistaa, että sen tulokset jäävät elämään ja tukevat pysyviä muutoksia esimerkiksi ohjeistuksissa, toimintamalleissa, verkostoissa tai osaamisessa ja sitä kautta metsänomistajien päätöksenteossa.

Arvioinnissa huomioidaan mm. viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelman laatu ja soveltuvuus hankkeen kohderyhmälle. Lisäksi huomioidaan hankkeen tavoiteltu kohderyhmä ja se, kuinka hankkeen tulokset ovat myöhemmin skaalattavissa laajemmalle kohderyhmälle. Arvioidaan viestintätoimien hankkeen jälkeistä näkyvyyttä ja pysyvyyttä sekä uusia toimintatapoja viestintätoimissa.

6. Hankkeen sijoittuminen vaikuttavuuspolulle (liite 2) (arviointiasteikko hyväksytty/hylätty)

Arvioidaan hankkeen sijoittuminen vaikuttavuuspolulla hakemukseen sisällytetyn vaihekuvauksen perusteella. Hankkeiden pitää sijoittua vaikuttavuuspolun

17.11.2025

loppupäähän, vaiheisiin 5–7. Mikäli hanke ei sijoitu vaiheisiin 5–7 ja siten saa arvioinnissa tästä kohdasta hylätyn arvosanan, hanketta ei rahoiteta.

7. Kestävän kehityksen periaatteiden edistäminen kestävyiden eri osa-alueet huomioiden (sanallinen arvio)

Sanallinen arvio siitä, miten ja minkälaista muuta vaikuttavuutta hankkeella saadaan aikaan esimerkiksi taloudellisen toiminnan, työllisyyden ja sosiaalisen kestävyiden (ml. oikeudenmukaisuus ja hyväksyttävyys) edistämiseksi, äärimmäisiin sääilmiöihin ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin liittyvien riskien vähentämiseksi ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi (esim. vesistövaikutukset, luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen).

ARVOSANOJEN KUVAUKSET:

5 = erinomainen: hakemus täyttää kaikki arviointikriteerien vaatimukset, mahdolliset puutteet ovat vähäisiä

4 = erittäin hyvä: hakemus täyttää kriteerin vaatimukset erittäin hyvin, puutteita on vain vähän

3 = hyvä: hakemus täyttää kriteerin vaatimukset hyvin, sisältää jonkin verran puutteita

2 = tyydyttävä: hakemus täyttää jossain määrin kriteerin vaatimuksia, sisältää merkittäviä puutteita

1 = heikko: hakemus täyttää kriteerin vaatimuksia vain heikosti tai hakemuksessa on vakavia puutteita.

0= Mikäli hanke saa vaikuttavuusarvioinnissa nollan, ei hanketta arvioida enää muiden kriteerien osalta.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (ilmastoyksikkö) ja 1.1.2026 alkaen Lapin elinvoimakeskus (ilmastoyksikkö) voi halutessaan pyytää hankkeista arvioita ulkopuolisilta tahoilta. ELY-keskus ja 1.1.2026 jälkeen Lapin elinvoimakeskus voi ehdottaa eri hakijoiden hankkeiden yhdistämistä tai muokkaamista. Näissä tapauksissa ELY-keskus ja 1.1.2026 jälkeen Lapin elinvoimakeskus on hakijaan erikseen yhteydessä. ELY-keskus ja 1.1.2026 jälkeen Lapin elinvoimakeskus huomioi hankevalinnoissaan päällekkäisyydet ja synergiahyödyt jo käynnissä olevien hankkeiden kanssa sekä hankehaun kokonaistavoitteen saavuttamisen ja pidättää itsellään oikeuden olla rahoittamatta yhtään hanketta. ELY-keskus ja 1.1.2026 jälkeen Lapin elinvoimakeskus pidättää oikeuden myöntää rahoitusta vähemmän kuin on haettu.

17.11.2025

LIITE 1**HANKESUUNNITELMA**

Hankesuunnitelmassa tulee huomioida maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman sekä Juuret tiedossa – haun tavoitteet ja toimenpiteet sekä osaamisen, koulutuksen ja neuvonnan kokonaisuudesta tehdyn selvityksen sisältö soveltuvilta osin. Lisäksi edellytyksenä on, että toimintaa tai hanketta koskevasta suunnitelmasta ilmenevät:

- a. toiminnan tai hankkeen vaikutus maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman sekä Juuret tiedossa -haun tavoitteisiin ja toimenpiteisiin sekä hankkeen taloudellinen ja muu yhteiskunnallinen merkitys;
- b. toimintaan tai hankkeeseen osallistuvien henkilöiden asiantuntemus ja muu hankkeen toteutuksen organisointi; sekä
- c. suunnitelma toiminnan tai hankkeen tulosten viemisestä käytäntöön.

Hankesuunnitelman tulee noudattaa seuraavaa rakennetta ja sen maksimipituus on 10 A4-sivua.

1. Hankkeen otsikko ja toteuttajat**2. Hankkeen vaikuttavuus ja tavoitteet**

- Kuvaa hankkeen päätavoite ja yksityiskohtaiset tavoitteet
- Kuvaa toiminnan tai hankkeen ennakoitu tai odotettu vaikuttavuus suhteessa maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden määrärahan käytön tavoitteisiin (VNA 5/2021, 38) ja maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin (kts. maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma). Millaisilla vaikutus- ja vaikuttavuusketjuilla edistetään näiden tavoitteiden saavuttamista?
- Kuvaa kuinka hanke edistää tuotetun tiedon jalkauttamista.

3. Hankkeen toteuttaminen

- Kuvaa hankkeen toteutuksen organisointi ja työsuunnitelma esim. mahdolliset työpaketit, aikataulu (sisältäen keskeiset virstanpylväät ja tuotokset), hankkeen johtaminen, toteutuksen seuranta ja hallinnon järjestäminen, keskeiset menetelmät ja aineistot, joita hanke jalkauttaa.
- Kuvaa hankkeen viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma esim. kuinka vuorovaikutus keskeisten toimijoiden kanssa toteutetaan ja mitä viestintäkanavia ja -keinoja käytetään.
- Kuvaile myös mitä yhteistyön muotoja hankkeen sisällä on suunniteltu käytettäväksi, jos kyseessä on konsortiohanke.
- Arvioi ja kuvaa hankkeen toteuttamiseen liittyvät riskit, jotka voivat liittyä esim. käytettäviin menetelmiin, toteutukseen ja resurssien saatavuuteen.
- Kuvaa miten hankkeen onnistumista seurataan ja arvioidaan mittareiden avulla.

4. Hankkeen toteuttajat ja vastuualueet

- Kuvaa hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden asiantuntemus sekä vastuualue ja soveltuvuus hankkeen toteutukseen. Kuvaa miten hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden välistä yhteistyötä edistetään hankkeessa.
- Kuvaa toimintaan tai hankkeeseen osallistuvien henkilöiden asiantuntemus ja soveltuvuus hankkeen toteutukseen.

17.11.2025

5. Hankkeen tulokset ja ratkaisut

- Kuvaa odotettavissa olevat tulokset ja ratkaisut.
- Kuvaa hankkeen avulla tavoiteltavat kohderyhmät, suorat tai välilliset ilmastovaikutukset sekä niiden aikajänne. Miten vaikuttavuus saadaan aikaan hankkeen aikana ja sen jälkeen?
- Kuvaa hankkeen mahdolliset talous- ja työllisyysvaikutukset, muut sosiaaliset vaikutukset (ml. oikeudenmukaisuus ja hyväksyttävyys), vaikutukset äärimmäisiin sääilmiöihin ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin liittyvien riskien vähentämiseksi sekä ympäristövaikutukset (ml. vesistövaikutukset, monimuotoisuusvaikutukset)
- Kuvaa ja perustele mihin kohtaan vaikuttavuuspolulla hanke sijoittuu (kts. liite 2)

6. Suunnitelma toiminnan tai hankkeen tulosten viemisestä käytäntöön

- Kuvaa mitä vaikutuksia käytännön toimintaan hankkeesta seuraa
- Kuvaa miten hankkeen tulokset viedään käytäntöön siten, että ne integroituisivat osaksi organisaatioiden normaalia toimintaa eikä toteutus jäisi vain yksittäisen hankkeen varaan.

7. Hankkeen kokonaisbudjetti ja rahoitussuunnitelma, sisältäen hankkeen kaikki rahoituslähteet

- Kuvaa hankkeen kokonaisbudjetti, rahoitussuunnitelma ja kaikki rahoituslähteet. Budjetti tulee olla esitettynä vain hyväksyttävillä kustannuksilla ja ALV-eriteltynä toimijoittain niin, että suunnitelmasta käy ilmi, mikäli ALV jää rahoitusta hakevan toimijan lopulliseksi kustannukseksi. Mikäli avustuspäätös on tehty kokonaiskustannusmalliin perustuen, elinvoimakeskus hyväksyy avustuksen saajan hakemuksella esittämät henkilösivukulu- ja yleiskulukertoimet koko hankkeen toteuttamisajalle. Yleiskustannuskerroin tuulee ilmoittaa toimijoittain.

17.11.2025

LIITE 2

VAIKUTTAVUUSPOLULLE SIOJITTUMINEN

Hiilestä kiinni -kehittämishankkeiden arviointia varten Gaia Consulting Oy ja Pellervon taloustutkimus PTT kehittivät vaikuttavuuspolkumallin, joka kuvaa sitä, miten kaukana konkreettisen ilmastovaikutuksen toteutumisesta hankkeet ovat. Vaikuttavuuspolun taustalla on muutosteoreettinen ajatus, jonka mukaan maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden kannalta ainakin tarkoituksenmukaista olisi, että uusi tieto suodattuu menetelmiksi, joita testataan ja pannaan toimeen ja jotka maan-/metsänomistajat (tai muut relevantit päätöksentekijät, kuten kaupungit tai valtionhallinto) omaksuvat.

Vaikuttavuuspolku on seitsenportainen. Siinä ajatellaan, että tiedon elinkaari jakautuu neljään eri päävaiheeseen, jotka ovat valmistautuminen, kiihdytys, eteneminen ja loppukiri. Nämä jakautuvat puolestaan soveltavaan tutkimukseen, selvityksiin ja kehittämistarkasteluihin, menetelmäkehitykseen, menetelmien arviointiin, kokeiluihin ja pilotointiin, epäsuoraan päätöksentekoon vaikuttamiseen sekä suoraan päätöksentekoon vaikuttamiseen. Vaikuttavuuspolku on kuvattu alla, kuvassa 1.

Kuva 1. Vaikuttavuuspolku hankkeiden vaikuttavuuden arviointiin ([Gaia Consulting Oy ja Pellervon taloustutkimus PTT 2023, linkki avautuu Gaia Consulting Oy:n verkkosivustolle](#)).

Valmistautuminen		Kiihdytys		Eteneminen	Loppukiri	
1. Soveltava tutkimus ja mallintaminen	2. Selvitykset ja kehittämis-tarkastelut	3. Menetelmä-kehitys	4. Menetelmien arviointi	5. Kokeilut ja pilotointi	6. Epäsuora päätöksentekoon vaikuttaminen	7. Suora päätöksentekoon vaikuttaminen
Tavoite: Soveltaa perustutkimusta johonkin tiettyyn aiheeseen/kohteeseen/aiheeseen uuden tiedon tuottamiseksi, akateemisen tutkimuksen menetelmän. Tuottaa polttoainetta jatkoselvityksille. Tunnusmerkit: Tieteelliset julkaisut ja artikkelit	Tavoite: Tiettyyn kysymyksiin vastaaminen tai tiedon koostaminen. Selvitys, ei uusi tieteellinen tutkimus. Tunnusmerkit: Selvitysraportit, esiselvitykset, kehittämisraportit. Pääosin olemassa olevaan dataan perustuvia selvityksiä.	Tavoite: Tuotetaan konkreettinen mahdollinen tapa toteuttaa päästövähennyksiä/nieluvaikutuksia/sopeutumista. Uuden menetelmän kehitys esim. tutkimustiedon pohjalta. Tunnusmerkit: Kehitetään uusi menetelmä, jota voidaan hyödyntää hiilestä kiinni – tavoitteiden tavoittelussa.	Tavoite: Menetelmien ja vastaavien vaikutusten ja toteutettavuuden arviointi. Tunnusmerkit: Ei kehitetä uutta menetelmää, vaan arvioidaan tai vertaillaan olemassa olevia menetelmiä ja/tai niiden vaikuttavuutta.	Tavoite: (Uuden menetelmän) toteutuksen suunnittelu ja testaus, mahdollisesti tiedon levittäminen ja demonstrointi. Tunnusmerkit: Konkreettiset pilotit, kokeilut ja demonstraatiot esim. koetiljoilla, joissa testataan uutta menetelmää.	Tavoite: Toteutuksen pohjustaminen: neuvontapalvelut, epäsuora viestintä Tunnusmerkit: Pyritään vaikuttamaan epäsuorasti esimerkiksi maan-/metsänomistajien päätöksentekoon, esim. tukipolitiikkojen valmistelu, normiohjauksen valmistelu Tunnusmerkit: Suora viestintä jolla päätöksentekijä tavoitetaan.	Tavoite: Viestintä maan-/metsänomistajille ja muille päätöksentekijöille, vaikuttaminen valtionhallinnon päätöksentekoon, esim. tukipolitiikkojen valmistelu, normiohjauksen valmistelu Tunnusmerkit: Suora viestintä jolla päätöksentekijä tavoitetaan.
Vaikuttavuuden edellytykset: relevantti aihe, tulosten hyödyntäminen vaikuttavuuspolulla	relevantti aihe, tulosten hyödyntäminen vaikuttavuuspolulla	Menetelmällä todella on riittävästi haluttuja vaikutuksia, ei (negatiivisia) sivuvaikutuksia ja on kustannustehokas	Laajapohjainen arviointi josta parhaat menetelmät jatkoon	Soveltuva testaus, riittävä demonstrointi, riittävän matalan kynnyksen kokeilut (joille kopin ottajia)	Tavoitetaan oikeat tahot, vaikutetaan tahoihin joilla riittävä kyky vaikuttaa toimenpiteen tekijöihin (erit. maanomistajat)	Tavoitetaan toimenpiteen tekijät (erit. maanomistajat), vaikutetaan keinoilla jotka saavat aikaan muutoksen, muutos syntyy

Kaikkia vaikuttavuuspolun kohtia tarvitaan vaikuttavuuden aikaansaamiseksi. Tässä haussa hankkeen tulee sijoittaa itsensä vaikuttavuuspolulle ja kertoa hankesuunnitelmassa sijoittuminen asteikolla 5–7. Hankkeen sijainti vaikuttavuuspolulla ei siis tarkoita hankkeen paremmuutta, mutta mittaa sitä, miten kaukana varsinaisesta ilmastovaikuttavuudesta hanke on. Erityisesti vaikuttavuuspolun toimivuuden ja konkreettisen ilmastovaikuttavuuden aikaansaamiseksi kannalta on tärkeää arvioida seuraavia asioita:

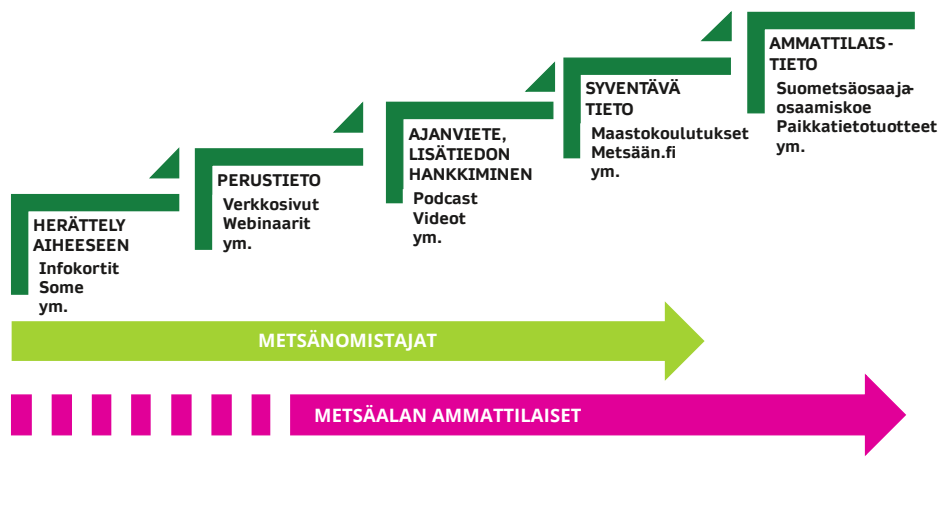
- Mitä polulla olevien hankkeiden tuloksille tapahtuu ja miten ne etenevät polulla myös hankkeen päättymisen jälkeen?
- Mikä tuloksia liikuttaa polulla?

17.11.2025

- Miten hankkeiden on suunniteltu tähtäävän polulla eteenpäin (kuka ottaa vastuun hankkeen tuloksista, kuka skaalaa hankkeessa kehitettyä ratkaisua jatkossa)?

LIITE 3**TIEDONTARPEIDEN PORTAIKKO**

Asiakkaiden tiedontarpeiden portaat



Metsäkeskuksen Toimeksi-hankkeen työpajatyöskentelyssä tunnistettiin tarve jäsentää tietoa eri tiedon tarpeiden tasoille. Tiedontarpeita voidaan kuvata viisiaskelisinä portailla: 1) herättely, 2) perustieto, 3) lisätieto, 4) syventävä tieto ja 5) ammattilais-tieto. Tiedonvälityksessä käytettävissä olevien koulutuksen toteutustapojen ja viestinnän kanavien valikoima on laaja. Eri tiedon tarpeen tasoille soveltuvat eri menetelmät asiakkaan tiedon tarpeiden syvyyden näkökulmasta.

Katso lisää Toimeksi-hankkeen loppuraportista ([Metsäkeskus 2024, linkki avautuu maa- ja metsätalousministeriön sivustolle](#)) s. 14–16.